

SON DÎVÂN ŞÂİRLERİMİZDEN ŞEREF HANIM ve MÜNÂCÂTLARI

Yrd.Doç.Dr.Ahmet YILMAZ*

19. yüzyılın tanınmış Mevlevî şâirlerinden Şeref Hanım 1809'da İstanbul'da doğmuştur. Babası, Mısır kadılığında da bulunmuş olan müderris ve şâir Mehmed Nebil Bey (ö.1820)'dir¹. Mehmed Nebil Bey, ana tarafından, şâir âlimlerimizden, kütüphane sahibi Şeyhu'l-İslâm Reîs-zâde Mustafa Âşir Efendi (ö.1804)'nin torunudur².

Şeref Hanım'ın hangi hocalardan ders aldığı veya ne gibi bir tahsil yaptığı bilinmemektedir. Ancak edebiyatımıza hacimlice bir divan kazandırmış olması bu hanım şâirimizin iyi bir eğitim almış olduğunun delili mahiyetindedir. Bu bilgiler, kısa olmakla birlikte bize Şeref Hanım'ın yetiştiği aile muhitindeki geleneksel sanat ve kültür ortamını göstermesi bakımından önemlidir. Yaşadığı asrın diğer ünlü siması Leylâ Hanım'la birlikte anılır. Hacıbey-zâde Ahmed Muhtâr'ın, *Şâir Hânımlarımız* isimli

* S.Ü.İlahiyat Fakültesi Türk İslâm Edebiyatı A.B.D. Öğretim Üyesi.

¹ Fatîm Yusuf Efendi, **Fatîm Tezkiresi**, İstanbul, 1271 s.396-397'de " *Mehmed Nebil Beg, meşâyih-ı izâmdan Âşir Efendi merhûmun hafîdi ve vak'a-nüvis-i esbak Nûri Beg merhûmun mahdûm-ı reşîdi olup 1210/(1795) senesi tarîk-i tadrise dâhil, 1226/(1811) senesi havâss-ı refî'a mevlevîyyetine, 1234/(1818) senesi Mısır-ı Kâhire mevlevîyyetine nâil olduktan sonra.....Kâhire-i mezbûrede 1235/(1819) senesi hilâlinde kâfile-bend-i râh-ı âhîret olmuştur.....Dîvançe-i eş'ârı vardır*" denilmektedir. Yine aynı eserde, Mehmed Nebil Bey'in, Galata Mevlevihânesi şeyhi Gâlib Dede'nin ölüm tarihini belirtmek için şu beyitleri yazdığı da ifade edilmektedir:

Mermere sikke kazar bende-i Mevlânâlar
Rağbet itsün mü bu dünyâdaki cân ü mâle

Diyelüm çâre yok ey merd-i Hudâ ey-va'llâh
Zen-i dünyâ hele şâyeste degül ikbâle

Didi târîhini bu demde ney-i kilik-i Nebîl
"Göçdü Gâlib Dede yâ hû diyüp ehl-i hâle"

كجدي غالب دده باهور ديور اهل حاله =1212/(1797)

² A.g.c. , s.213.

eserinde Şeref Hanım'ın terceme-i halini anlatırken “**kendinden evvelki şâirâtdan ziyâde şiir söylemiş ve matbû olan dîvânında muharrer olduğu üzere bilhâssa münâcât ve kasâidiyle tezyîn-i sahâif-i dîvân eylemiştir**”³ demiş olması bizi, bu çalışmada Şeref Hanım'ın münâcâtlarını ele almaya yönlendirmiştir.

Şeref Hanım'ın şiirleri üzerinde yapılmış önemli çalışmalar yoktur. Ancak belli başlı mürâcaat kitaplarında, şuarâ tezkirelerinden âşinâ olduğumuz bir üslupla yapılmış değerlendirmeler mevcuttur. Meselâ, Bursalı Mehmed Tahir “**...sûzişli mersiyyeleri, âşıkâne münâcât ve kasâidi vardır**”⁴ derken, *Meşâhîrû'n-Nisâ* sâhibi Mehmed Zihni :“**...gerçekten dîvânının süsü denecek güzel mersiyyeleri vardır**”⁵ demektedir. Mehmed Süreyya *Sicill-i Osmânî*'de “**usta şâirdir**”⁶ ifadesini kullanmıştır. Nihat Sami Banarlı ise : “**Şeref Hanım'ın dili sâde ve nazım tekniği kuvvetlidir. Nazmında zamânının ev ve âile lisânından aktarılmış sözler bulunması dikkat çeker. Bazı mısraların(da)...., ileride imâlesiz bir devre girecek olan Türk arûzunun müjdecisi sayılacak, tabî bir ifade vardır. Mühim bir kısım mısraları da onun iyi bir tahsil gördüğünü ve ancak olgun bir insandan beklenen zarîf ve nüktedân bir ifâdeye sahip olduğunu gösterir**” ifadesini kullanmıştır⁷. Prof.Dr.Önder Göçgün, “**Şeref Hanım'ın hayatının safhaları hakkında etraflı bilgimiz bulunmamakla birlikte; kendisinin son derece kültürlü, hassas, kâmil, olgun, Hz.Mevlânâ'nın yolunda, Hz.Peygamber ve Allah aşkı ile dolu, Türk İslâm an'anesiyle yetişmiş, her bakımdan örnek bir hanımefendi olduğunu eserlerinden anlamak pekâlâ mümkündür/...şiirlerinin zengin muhtevası kadar, nazım tekniği ve Türkçe'ye hakimiyeti de hayli kudretlidir**”⁸ demektedir. Şeref Hanım'ın şairliğindeki başarısını “**...erkek şâirlerin çoğundan daha düzgün, daha manâlı manzûmeler yazmıştır /tekellüfsüz güzel sözler söylemiştir.Manzûmelerinde lafız, manâ, vezin hatası yok gibidir.... koca divânda ancak üç beş hataya**

³ Hacıbey-zâde Ahmed Muhtâr, *Şâir Hanımlarımız*, İstanbul, 1311, s.19.

⁴ Bursalı Mehmed Tâhir, *Osmanlı Müellifleri*, Ali Şükri Matbaası, İstanbul, 1338, II/266.

⁵ H.Mehmed Zihni, *Meşâhîrû'n-Nisâ*, İstanbul, 1982, s.397.

⁶ Mehmed Süreyya, *Sicill-i Osmânî* (Yayına Hazırlayan: Nuri Akbayar), Tarih Vakfı Yurt Yayınları : 30, 5/ 1584.

⁷ Nihat Sami Banarlı, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul, 1971,II/841.

⁸ Bkz. Önder Göçgün, *Türk Edebiyatı Araştırmaları*, Konya, 1991, I/163-166.

tesadüf edilebilir⁹” sözleriyle ifâde eden İbnülemin Mahmut Kemal İnal’a biz de katılıyoruz ve seçmiş olduğu örnek bir gazeli burada aynen tekrarlıyoruz:

*Gizlendi ebr-i nâza yine âfitâbımız
Bârân-ı eşki etdi revân pîç ü tâbımız*

*Cevr-i felekden etme gönül iştikâ ezel
Yuğrulmuş âb-ı mihnet ü gamla türâbımız*

*Ağyâr mâlik oldu o hûr-likâya âh
Dûzah eder cinânı bize bu azâbımız*

*Biz mest-i câm-ı bâde-i aşk u hakikatiz
Meyhâne humlarında bulunmaz şarâbımız*

*Çekdiklerimi yazmış idim şimdi yâr ile
Bakdık tamâm geldi hisâb ü kitâbımız*

*Bezm-i fenâda eglenemez kimse anladım
Buymuş adem diyârına ömrüm şitâbımız*

*İtdik çok ehl-i dille Şeref gerçi hasbihâl
Fehmeden olmadı ne imiş ıztırâbımız*

*Gezdirme der-beder bizi ey pîr-i destgîr
Minnet Hudâ’ya bâbına var intisâbımız*

Gibb’in *Osmanlı Şiir Tarihi* isimli eserinde “**Şeref’in Divan’ı Leylâ Hanım’nkinden daha hacimlidir ve yazdığı en güzel şiirlerinden biri olarak bilinen Kerbelâ şehitleri ve Hz.Hüseyin’e dair mersiyelerle dinî birkaç şiir ihtiva etmektedir**” denilmektedir¹⁰.

⁹ Bkz. İbnülemin Mahmut Kemal İnal, *Son Asır Türk Şairleri*, M.E.B., İstanbul, 1970, IX/1777.

¹⁰ Bkz. E.J.Wilkinson Gibb, *Osmanlı Şiir Tarihi* (Tercüme: Ali Çavuşoğlu), Akçağ Yayınları, III-IV-V/505-506.

Şeref Hanım'ın "Mevlevî" tarikatına mensub derviş tabiatlı bir şâir olduğu, Mevlânâ'yı ve Mevlânâ dostlarını çok sevdiği terâcim kitaplarında zikredildiği¹¹ gibi bazı şiirlerinde de açıkça görülmektedir.

Şeref Hanım'ın hayatı hakkında hemen hemen bütün kaynaklar *Fatin Tezkiresinde* ifade edilen bilgileri tekrarlamaktadır. Medenî hâli hakkında da bilgi yoktur. Sadece çocuğunun olmadığı bazı kaynaklarda yer almıştır.¹² Ancak evlenmiş te çocuğu mu olmamıştır, yoksa hiç evlenmemiş midir? Bunlar belli değildir. Hakkında daha detaylı biyografik bilgilere ulaşamadığımız **Şeref Hanım** yine doğduğu yer olan İstanbul'da 1861 tarihinde 53 yaşında iken ölmüştür. *Fatin Tezkiresi* başta olmak üzere ilk kaynaklar Şeref Hanım'ın ölüm tarihini vermemektedirler. Ancak İbnülemin Mahmut Kemal İnal, bu konuda, Şeref Hanım'ın kız kardeşinin oğlu Mehmed Nebil Bey'in, teyzesinin ölümüne şu tarihi düşürmüş olduğunu nakletmiştir¹³:

Cevher-i eşkim ile söyledim târîhini

"Hay Şeref Hânım hay kıldı gülzâr-makar"¹⁴

(حي شرف خانم حي قيلدي كلزارمقر) =1277/(1861)

H.1277 senesinin ilk altı ayı 1860, ikinci altı ayı da 1861 olarak hesabedilmektedir¹⁵. İbnülemin Mahmut Kemal İnal ve ondan nakleden diğer araştırmacıların hangi ayı esas alarak 1861 senesini elde ettikleri ise açık değildir.

Bugün için mezarını tesbit edemediğimiz **Şeref Hanım**'ın mezarının İstanbul'da Yenikapı Mevlevîhânesinde olduğu bazı kaynaklarda bildirilmekte ise de¹⁶ İbnülemin Mahmut Kemal "**Bir zât, Yenikapu**

¹¹ Bkz. Bursalı Mehmed Tâhir, a.g.e. s.266; Nihat Sâmî Banarlı, a.g.e., II/840; Muallim Nâcî, **Osmanlı Şâirleri** (Haz.Cemal Kurnaz), Kültür ve Turizm Bak.Yay., Ankara, 1986, s.323; İ.Ünver, *Türk Ansiklopedisi*, Ankara, 1981, XXX/257.

¹² Bkz. Nihat Sami Banarlı, a.g.e. II/841, İbnülemin Mahmut Kemal İnal, a.g.e., IX/1776.

¹³ Bkz. İbnülemin Mahmut Kemal İnal, a.g.e., IX/1776, Önder Göçgün, a.g.e., I/163.

¹⁴ Bu tarih, beyitteki "cevher" kelimesinin hatırlatması dikkate alınarak sadece hurûf-ı mu'cemenin hesaba katılması suretiyle 1277(1861) olarak tespit edilmiştir.

¹⁵ Bkz. Faik Reşit Unat, **Hicrî Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1984.

¹⁶ Bkz. Bursalı Mehmed Tahir, a.g.e., s.266.

Mevlevihanesinde çınar altında medfûr olduğunu, kız kardeşinin kızı Nakiye Hanım'ın o kabre defnolunduğunu söyledi. *Sefine-i Ebrâr* müellifi Hüseyin Vassâf merhûmla aradık. Haber verilen yerde Şeref Hanım'a aid bir kabir bulamadık. Belki mezar taşı yapılmamıştır. Yahud –emsâl-i bî-hisâbı gibi- taş kırılıp atılmıştır” demektedir¹⁷. Önder Göçgün hocamız da bu konudaki düşüncelerini şöyle ifade etmektedir: “**Bu gün de, Şeref Hanım'ın mezarının yerini tam olarak tesbitten, maalesef mahrum bulunmaktayız.**”¹⁸

Şeref Hanım'ın bir *Dîvân*'ı vardır ve ölümünden yedi sene sonra 1284/1867'de Matbaa-i Amire'de¹⁹, ikinci defa olarak da Şeyh Yahya Efendi Matbaasında 1292/1875 tarihinde basılmıştır.

MÜNÂCÂTLARI

Şeref Hanım'ın yukarıda zikri geçen matbu *Dîvân*ında 7 adet münâcâtı vardır. Bunlardan ilk üç münâcâtı 5'er beyitlik *gazel* formundadır.

Dördüncü münâcâtı ise 5 adet dörtlükten oluşmuş ve *şarkı* formunda kaleme alınmıştır.

Beşinci münâcâtı “Yâ rabbenâ yâ rabbenâ” nakaratlı 6 *muhammes-i mütekerrirden* ve altıncı münâcâtı da “Allah bes bâkî heves” nakaratlı 3 *muhammes-i mütekerrirden* oluşmuştur. Son münâcâtı ise “Sana her hâlim ayân Allâh'ım / Meded Allâh'ım amân Allâh'ım” nakaratlı 18 *muhammes-i mütekerrirden* oluşmuştur.

Şeref Hanım, münâcâtlarında, kendinden önceki şairlerin genel olarak kullandıkları gibi²⁰ aruzun Remel (I ve VII'te), Recez (V ve VI'da), Hezec (IV'te) ve Hafif (II ve III'te) bahirlerini kullanmıştır. Bilindiği gibi münâcâtlar, konu itibâriyle, kendilerini günahkâr, âsi ve âciz hisseden insanların pişmanlık duygularıyla Allâh'a yakarışlarını ifade eden şiir türünün adıdır. Allâh'ın sonsuz merhametini, bağışlayıcılığını ve keremini bildiren “Rahmân”, “Rahîm”, “Gafûr”, “Kerîm” gibi sıfatları bu şiirlerde sıkça zikredilerek günahlardan bağışlanma dilenir ve aslâ ümit kesilmez.. Güçlü şâirliği sâyesinde şiirlerine derin muhtevâlar kazandıran Şeref Hanım da “I” numaralı münâcâtında, yazdığı na't ve münâcâtlarının sebeb-i

¹⁷ Bkz. İbnülemin Mahmut Kemal İnal, a.g.e., IX/1776.

¹⁸ Önder Göçgün, a.g.e., I/163.

¹⁹ Bkz. İbnülemin Mahmut Kemal İnal, a.g.e. IX/1775.

²⁰ Bkz. Cemal Kurnaz, *Münâcât Antolojisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları79, Ankara,1992, s.1.

mağfiret sayılmasını diliyor ve affedilmeye lâyık ve müstahak olmadığını da ikrâr ederek Allâh'ın ihsânına nâil olmayı umuyor. "II" numaralı münâcâtında da Allâh sevgisinin bulunduğu gönüllerin vîrân olmayacağı ve Allâh'ın yardımıyla o gönlün şâd olacağı inancını ifâde ediyor. "III" ve "IV" numaralı münâcâtlarında ise ömrünü hevâ ve hevesi uğrunda sarfettiğini, artık hasta ve bîçâre biri olduğunu, iyi-kötü her hâlinin Allâh'a malûm olduğunu "Arza yok ihtiyâc ma'lûmuñ /Nik ü bed cümle hâlim Allâh'ım" ifadesiyle dile getirmekte ve :

*Felek hâl-i dili her bâr
İder miñnet ile düşvâr
Bu hâletden beni kurtar
Amân Yâ Rab Amân Yâ Rab*

diyerek ölümü arzuladığını ifade etmektedir. Şeref Hanım bir na'tinde de "Abes sarf ettim ömr-i nâzenîni/Müdâm etsem nola âh u enîni/Helâk etsün bu zâr dil-i hazîni/Hacâlet Yâ Resûla'llâh hacâlet"²¹ diyerek yaptıklarından utanç duyduğunu da belirtmektedir. "V" numaralı münâcâtında ise Şeref Hanım her şeye rağmen Allah'ın rahmetinden ümîdini kesmediğini:

*Ey menba'-ı cûd u kerem
Mebzûl iken lutf u himem
Mücrim isem de ben ne ğam
Bi'llâh ümmîdim kesmezem
Yâ Rabbenâ Yâ Rabbenâ*

sözleriyle dile getirmekte ve *el-amân* dilemektedir. "VI" numaralı münâcâtında Allah'tan başka hiçbir sığınağın işe yaramayacağını söylemektedir. "VII" numaralı münâcâtında da bütün yaptıklarının Allah'a malum olduğunu, dolayısıyla günahlarını saklamasının hiç mümkün olamayacağını çok güzel ve akıcı bir üslupla anlatıyor ve:

*Şâfi'-i rûz-ı cezâ hürmetine
Mürselîn-i kudemâ hürmetine
Çâr-yâr âl-i 'abâ hürmetine
Evliyâ vü şühedâ hürmetine
Sañâ her hâlim 'ayân Allâh'ım*

²¹ Bkz. Şeref Hanım Divanı, s.9

Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

diyerek, Allah katında müstesnâ yerleri olan mübârek insanları zikretmek sûretiyle bağışlanma istiyor.

Şimdi Şeref Hanım'ın bu münâcâtlarını, Dîvânında yer alış sırasına göre aktarıyoruz:

-I-

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(Fâ'ilâtün) (Fa'lün)

Yâ İlāhî degilim müstahak ihsân eyle
Kerem ü lutfuñu haqqımda firāvān eyle

Na't u merşiyye münâcât u sitâyişlerimi
Sebeb-i mağfîret it zîver-i dîvān eyle

Añlayam nîk ü bedi hayr u şeri fehmi ideyim
Bildirip 'ilm-i ledün²² sırrımı 'irfān eyle

Cümle erbāb-ı kemālîñ nazarından dilerim
Ne kadar var ise noşşānımı pinhān eyle

Vezn ü ma'nādan eger olsa da 'ārî Şeref'îñ
Şi'rini müntahab-ı Hâzret-i Hassān eyle

-II-

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

Bî-kesāna mu'indir Allāh
Erhamü'r-rāhimindir Allāh

Seni ma'mūr itmek iş mi gönül
Hâlık-ı 'ālemindir Allāh

²² Metinde “'ilm ü ledün” şeklindedir.

Hîç bilmez mi hâl-i düşvârim
Baña benden yakındır Allâh

Komaz elbet nazargehin vîrân
Dilde çünkim mekîndir Allâh

Birgün elbet Şeref olursuñ şâd
Ekremü'l-ekremîndir Allâh

-III-

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

Haste-i bî-mecâli m Allâh'ım
Za'f ile ber-ğayâlim Allâh'ım

Olsa Lokmân bulmağa şihhat
Kalmadı ihtimâlim Allâh'ım

'Arza yok ihtiyâc ma'lûmuñ
Nîk ü bed cümle hâlim Allâh'ım

Naqd-i 'ömrüm 'abeş telef oldu
Budur işte melâlim Allâh'ım

Hep hevâ vü hevesle geçdi dirîğ
Çün Şeref mâh u sâlim Allâh'ım

-IV-

Mefâ'ilün Mefâ'ilün

Zebûn-ı nefis-i meyyâlim
Amân Yâ Rab Amân Yâ Rab
Bilirsuñ cümle ahvâlim
Amân Yâ Rab Amân Yâ Rab

Felek hāl-i dili her bār
 İder miḥnet ile düşvār
 Bu hāletden beni kurtar
 Amān Yā Rab Amān Yā Rab

'Acebdir cümle etvārım
 Bütün bihūde güftārım
 Günehkārım günehkārım
 Amān Yā Rab Amān Yā Rab

Usandım derd ü miḥnetden
 Hālāş it bend-i ḥayretten
 Uyandır h'āb-ı ḡafletten
 Amān Yā Rab Amān Yā Rab

Habībīñ ger Şeref-zāra
 Eger itmez ise çāre
 Kalır maḥşerde āvāre
 Amān Yā Rab Amān Yā Rab

-V-

Müstef'ilün Müstef'ilün

Raḥm eylemezseñ sen baña
 Kimden olur luṭf u 'atā
 Ma'lūm her hālīm saña
 Tevfikīñi kıl reh-nümā
 Yā Rabbenā Yā Rabbenā

Cevr-i felek her bārdır
 Gön'lümde ḡam der-kārdır
 Kārım fiḡān u zārdır
 Hālīm katı düşvārdır
 Yā Rabbenā Yā Rabbenā

Ey menba‘-i cūd u kerem
 Mebzūl iken luṭf u himem
 Mücrim isem de ben ne ğam
 Bi’llāh ümīdim kesmezem
 Yā Rabbenā Yā Rabbenā

Ġaffār u şāhenşāhsīn
 Aḥvālime āġāhsīn
 Nā-çāra çāre-ḥ‘āhsīn
 Feryād-res-i her ġāhsīn
 Yā Rabbenā Yā Rabbenā

Olmazsa elṭāfuñ bile
 Cūy-ı sirişkim kim sile
 İtdiklerim gelmez dile
 Pek mücrimim mücrim hele
 Yā Rabbenā Yā Rabbenā

‘İşyānıma eyler hemān
 Hayret cehennem bī-ğümān
 Bende Şeref-veş her zamān
 Dirsem ‘aceb mi el-amān
 Yā Rabbenā Yā Rabbenā

-VI-

Müstef’ilün Müstef’ilün

‘Alemden ey dil her nefes
 Ser-rişte-i ümmīdi kes
 Yokdur cihānda hīç kes
 Mevlā gibi imdād-res
 Allāh bes bākī heves

Olsun mişāl-i kūh-ken
 Ber-'aks ider çarḥ-ı köhen
 Dāmān-ı 'aql elde iken
 Qat' it 'alāka gayrıdan
 Allāh bes bākī heves

Gelmezden evvel it ḥazer
 Sermāye-i 'ömre zarar
 Olma Şeref-veş bî-ḥaber
 Bu mışra'a eyle nazār
 Allāh bes bākī heves

-VII-

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
(Fâ'ilâtün) (Fa'lün)

Kārim 'işyān hemān Allāh'ım
 İşim olmaḡda yamān Allāh'ım
 Qaldı ḥayrān dil ü cān Allāh'ım
 Cürmüm olur mu nihān Allāh'ım
 Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım
 Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Ne günāh itdim ise ma'lūmuñ
 Kimi incitdim ise ma'lūmuñ
 Ne yola gitdim ise ma'lūmuñ
 N'eyleyip n'etdim ise ma'lūmuñ
 Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım
 Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Qati şer-mendeyim ef'ālimden
 Oldum 'işyān ile ālūde-beden
 Nice ketm eyleyem esrārımı ben
 Ālim-i sırr u ḥafāyāsıñ sen
 Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım

Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Her muḥālāta çü sensin kâdir
Her maḥalde kula ḥāzır-nāzır
Cümle eşyāda olursun zāhir
Gizlisin n'eylesin 'aql-ı kâşır
Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım
Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

N'eyleyim bār-ı vebālim bilmem
Neye müncer ola ḥālim bilmem
N'olur encām-ı me'ālim bilmem
Görmedim yok mu mişālim bilmem
Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım
Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Ḥātıra fikr-i kıyāmet gelmez
Dideye eşk-i nedāmet gelmez
Cürmden baña ferāgat gelmez
'Ömre gūyā ki nihāyet gelmez
Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım
Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

'Aklım olmadı baña yār şādık
Nik ü bedden idemez dil tefrik
Luṭf idip eyle refikim tevfik
Ola bi'l-cümle mecāzım taḥkik
Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım
Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Bāde-i 'aşk ile sekrān eyle
Zerreyim mihr-i dıraḥşān eyle
Koma ḥayvān beni insān eyle
Mür-ı nā-çizi Süleymān eyle
Saña her ḥālim 'ayān Allāh'ım

Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Yetmedi gitdi hevā vü hevesim
 Gūyiyā çend-fesāda ceresim
 Ye's ile şimdi budur mültemesim
 Hayr ile hatm ola āhir nefesim
 Saña her hālim 'ayān Allāh'ım
 Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Sen o sultān-ı 'azīmü'ş-şānsīn
 Kerem ü rahmeti bī-pāyānsīn
 Yerime mālīne vir aldansın
 Āteşe fi'l-i kabīhim yansın
 Saña her hālim 'ayān Allāh'ım
 Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Nefs ü şeytānımı eyle mağlūb
 Kalmāsın lāke-i çirkāb-ı zünūb
 Eylediñ nāmīñ "Settāru'l-'uyūb"
 Günehile beni itme maḥcūb
 Saña her hālim 'ayān Allāh'ım
 Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Gerçi şāyān-ı 'ināyet²³ degilim
 Lāyık-ı 'izz ü sa'ādet degilim
 Līk bī-fehm ü dirāyet degilim
 Mūnkir-i rahm ü şefā'at degilim
 Saña her hālim 'ayān Allāh'ım
 Meded Allāh'ım amān Allāh'ım

Kesmem ümmīdimi ihsānīñdan
 Kerem ü cūd-ı firāvānīñdan
 "Hāşa li'llāh" degil şānīñdan

²³ Metinde "şāyān u 'ināyet" şeklindedir.

Geçmemek mücrimîñ 'ișyânından
 Saña her hâlim 'ayân Allâh'ım
 Meded Allâh'ım amân Allâh'ım

Nesl-i Peygamber-i hâzret olayım
 Ya'ni evlâd u hem ümmet olayım
 Ne revâ mûcib-i 'ibret olayım
 Nice şâyân-ı rezâlet olayım
 Saña her hâlim 'ayân Allâh'ım
 Meded Allâh'ım amân Allâh'ım

Gösterirsenñ baña aḥvâlim eger
 Yanar aşḥâb-ı cehennem yek-ser
 Belki hep arz u semâ cinn ü beşer
 Eyleyüp hâlime şefkat ağlar
 Saña her hâlim 'ayân Allâh'ım
 Meded Allâh'ım amân Allâh'ım

Her kesi luḥfuñ iderken memnûn
 İtme bu mücrimi Yâ Rab maḥzûn
 Cümleden gerçi günâhım efzûn
 Raḥmetiñ bahrine nisbet yine dûn
 Saña her hâlim 'ayân Allâh'ım
 Meded Allâh'ım amân Allâh'ım

Şâfi'-i rûz-ı cezâ hürmetine
 Mürselîn-i kudemâ hürmetine
 Çâr-yâr âl-i 'abâ hürmetine
 Evliyâ vü şühedâ hürmetine
 Saña her hâlim 'ayân Allâh'ım
 Meded Allâh'ım amân Allâh'ım

Şeref'e luḥfuñu her bâr eyle
 Cürmünü 'afva sezâ-vâr eyle
 Lâyıḳ-ı cennet ü didâr eyle

Muḳbil-i Aḥmed-i muḥtâr eyle
 Saña her ḥâlim 'ayân Allâh'ım
 Meded Allâh'ım amân Allâh'ım

BİBLİYOGRAFYA:

- Banarlı, Nihat Sami, **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi**, M.E. Basımevi, İstanbul, 1971.
- Bursalı Mehmed Tâhir, **Osmanlı Müellifleri**, Ali Şükri Mat., İstanbul, 1338.
- Faik Reşit Unat, **Hicrî Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1984.
- Fatin Yusuf Efendi, **Fatin Tezkiresi**, Litoğrafya Mat., İstanbul, 1271.
- Gibb, E.J.Wilkinson, **Osmanlı Şiir Tarihi** (Tercüme:Ali Çavuşoğlu), Akçağ Yayınları, Ankara, 1999.
- Göçgün, Prof.Dr.Önder, **Türk Edebiyatı Araştırmaları**, Konya, 1991.
- Hacıbey-zâde Ahmed Muhtâr, **Şâir Hanımlarımız**, Matbaa-i Safâ ve Enver, İstanbul, 1311.
- H.Mehmed Zihni, **Meşâhîrü'n-Nisâ**, Şâmil Yay.İstanbul, 1982.
- İbnülemin Mahmut Kemal (İnal), **Son Asır Türk Şâirleri**, M.E.Basımevi. İstanbul, 1970.
- KURNAZ, Doç.Dr.Cemal, **Münâcât Antolojisi**, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları 79, Ankara,1992.
- Mardin, Yusuf, **Şair Şeref Hanım**, T.C.Kültür Bakanlığı Yay.,Milli Kütüphane Basımevi, Ankara, 1994.
- Mehmed Süreyya, **Sicill-i Osmanî** (Haz. Nuri Akbayar), Tarih Vakfı Yurt Yayınları : 30, İstanbul, 1999.
- Muallim Nâcî, **Osmanlı Şâirleri** (Haz.Cemal Kurnaz), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları,Aslımlar Mat., Ankara, 1986.
- Ünver, İ.[Prof.Dr.İsmâil], **Şeref Hanım**,Türk Ansiklopedisi, M.E.Basımevi, Ankara,1981.